

Afsprakenkader Buitenlands Zorgaanbod Jeugd

November 2026

Platform
Jeugdhulp
Buitenland

Afsprakenkader Buitenlands Zorgaanbod Jeugd

Inleiding en achtergrond
Het Interprovinciaal Overleg heeft in 2010 als toenmalig bestuursverantwoordelijke kwaliteitsnormen voor Buitenlands Zorgaanbod ontwikkeld en daar de toenmalige Inspectie Jeugdzorg (tegenwoordig Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, hierna: IGJ) en de MOgroep Jeugdzorg (tegenwoordig Jeugdzorg Nederland) bij betrokken. Met de inwerkingtreding van de Jeugdwet op 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor de jeugdhulp in Nederland. Naast reguliere jeugdhulp in Nederland, sluit de Jeugdwet niet uit dat gemeenten jeugdhulp (ook) buiten Nederland inkopen, mits wordt voldaan aan de eisen uit de Jeugdwet (waaronder kwaliteitseisen). De IGJ heeft destijds de Vereniging Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG) benaderd om kwaliteitsnormen voor het Buitenlands Zorgaanbod op te stellen. De IGJ heeft namelijk geen bevoegdheden om in het buitenland toezicht te houden op de kwaliteit van de jeugdhulp. Om de kwaliteit van de jeugdhulp in het kader van het Buitenlands Zorgaanbod toch te kunnen waarborgen heeft de VNG besloten om in samenwerking met het Platform Jeugdhulp Buitenland een afsprakenkader op te stellen voor de Jeugdigen die in het buitenland hulp ontvangen zoals bedoeld in de Jeugdwet.

In 2023 is een evaluatie en herijking van het afsprakenkader uit 2017 passend gebleken, met name omdat de praktijk uitwijst dat gemeenten ook direct en zonder tussenkomst van een Jeugdhulpaanbieder jeugdhulp in het buitenland inkopen. Juist bij deze directe inkoop is het zaak dat de Jeugdhulpaanbieders buiten de Nederlandse grenzen en alle Gemeenten zich aan dit afsprakenkader conformeren.

Op Buitenlands Zorgaanbod is internationale wet- en regelgeving van toepassing, te weten de Verordening Brussel II ter en het Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996 (hierna: HKBV 1996).
De Verordening Brussel II ter is rechtstreeks van toepassing binnen de Europese Unie (met uitzondering van Denemarken). Het HKBV 1996 is van toepassing in verdragsstaten (waaronder ook alle EU-lidstaten). Beide regelingen vereisen dat, voordat een Jeugdige jonger dan 18 jaar in een andere staat wordt geplaatst (bijvoorbeeld in een pleeggezin of instelling), vooraf toestemming is verkregen van de bevoegde autoriteiten van de ontvangende staat. De procedure loopt via de centrale autoriteiten. In Nederland is dat de Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden (hierna: Ca IKA).

In 2026 is het afsprakenkader herzien. Daarbij zijn nieuwe procedures, voortvloeiend uit bovengenoemde wet- en regelgeving, opgenomen. Daarnaast zijn bevindingen uit evaluaties van de praktijk en de lessen die daaruit zijn getrokken verwerkt in het afsprakenkader. Hiermee wordt beoogd de kwaliteit, veiligheid en zorgvuldigheid van Buitenlands Zorgaanbod verder te versterken.

Hieronder treft u de herziene versie van het Afsprakenkader Buitenlands Zorgaanbod Jeugd. Dit afsprakenkader is herzien door het Platform Jeugdhulp Buitenland, voortbouwend op het eerdere afsprakenkader dat tot stand is gekomen in samenwerking met de VNG. Het afsprakenkader beoogt te waarborgen dat jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod voldoet aan de Kwaliteitsnormen zoals voortvloeiend uit de Jeugdwet.
Bij de herziening heeft afstemming plaatsgevonden met de IGJ en de Ca IKA. Het Platform Jeugdhulp Buitenland heeft deze versie voorlopig vastgesteld en gepubliceerd, omdat het bestaande afsprakenkader op verschillende onderdelen niet langer voldoende aansluit bij de huidige praktijk en ontwikkelingen rondom jeugdhulp in het buitenland.
Deze versie geldt als het door het Platform Jeugdhulp Buitenland vastgestelde kader voor de aangesloten Jeugdhulpaanbieders. Het Platform blijft streven naar een breed gedragen afsprakenkader waaraan ook andere betrokken partijen zich kunnen verbinden. Verdere afstemming hierover wordt voortgezet. Daarnaast wordt het afsprakenkader beschouwd als een levend document dat, indien nieuwe wetgeving, beleidsmatige ontwikkelingen of gewijzigde inzichten daartoe aanleiding geven, zal worden aangepast.

Reikwijdte
Dit afsprakenkader is van toepassing op alle vormen van jeugdhulp waarbij een Jeugdige tijdelijk buiten Nederland verblijft, ongeacht de gekozen contractvorm of uitvoeringsvariant. Dit omvat in ieder geval de varianten als bedoeld onder e van dit afsprakenkader.

Kader

a) Definities

Begeleider:
De natuurlijke persoon die in het kader van Buitenlands Zorgaanbod op uitvoerend niveau betrokken is bij de begeleiding, ondersteuning of dagelijkse zorg van de Jeugdige, en die deze werkzaamheden verricht onder verantwoordelijkheid van een Jeugdhulpaanbieder dan wel – bij rechtstreekse contractering – de Gemeente of Verwijzer. Deze definitie wordt ook in meervoud gebruikt als Begeleiders.

Buitenlands Zorgaanbod:
Jeugdhulp die geheel of gedeeltelijk buiten Nederland wordt uitgevoerd, ongeacht of deze wordt geleverd onder verantwoordelijkheid van een Jeugdhulpaanbieder of middels rechtstreekse contractering tussen een Verwijzer en een Buitenlandse Jeugdhulpaanbieder

Buitenlandse Jeugdhulpaanbieder:
Een natuurlijke persoon of rechtspersoon die jeugdhulp verleent buiten Nederland en die deze jeugdhulp niet verleent onder verantwoordelijkheid van een Jeugdhulpaanbieder, maar rechtstreeks wordt gecontracteerd door de Verwijzer. Hieronder wordt niet verstaan een Jeugdhulpaanbieder die jeugdhulp verleent vanuit een eigen locatie in het buitenland, een Onderaannemer of Gastgezin. Dit begrip wordt uitsluitend gebruikt voor uitvoeringsvariant 4

Buitenlandse Toezichthouder:
De bevoegde publieke instantie in het land waar het Buitenlands Zorgaanbod plaatsvindt, die op grond van de daar geldende wet- en regelgeving belast is met toezicht op (onderdelen van) de jeugdhulp in het kader van het Buitenlands Zorgaanbod. De Buitenlandse Toezichthouder oefent geen toezicht uit op de naleving van de Jeugdwet of de in dit afsprakenkader opgenomen Kwaliteitsnormen.

Ca IKA:
Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden. De Nederlandse instantie die de Verordening Brussel II ter en het Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996 uitvoert en die in dat kader verzoeken behandelt tot plaatsing van Jeugdigen jonger dan 18 jaar over de landsgrenzen.
https://www.rijksoverheid.nl/contact/contactgids/centrale-autoriteit-internationale-kinderaangelegenheden

Gastgezin:
Een particulier gezin, bestaande uit één of meerdere natuurlijke personen, in het buitenland waar een Jeugdige jeugdhulp ontvangt in het kader van het Buitenlands Zorgaanbod. Een Gastgezin verleent geen jeugdhulp in de zin van de Jeugdwet, maar voert delen van het traject uit onder verantwoordelijkheid van de Jeugdhulpaanbieder.

Gemeente:
De Nederlandse gemeente die op grond van de Jeugdwet verantwoordelijk is voor de organisatie, financiering, kwaliteit en rechtmatigheid van jeugdhulp voor haar ingezetenen, waaronder begrepen jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod.

GI:
De Gecertificeerde Instelling die op grond van de Jeugdwet is belast met de uitvoering van kinderbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregelen en die in dat kader bevoegd is om te beslissen over de inzet van jeugdhulp voor een Jeugdige, waaronder – indien aan de orde – jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod. De GI handelt daarbij namens en onder verantwoordelijkheid van de Gemeente.

Hulpverleningsplan:
Het plan als bedoeld in artikel 4.1.3 Jeugdwet dat de doelen, inzet en evaluatie van de jeugdhulp beschrijft en – waar relevant – de specifieke afspraken voor jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod bevat.

IGJ:
De rijksinspectie die toezicht houdt op de kwaliteit en veiligheid van jeugdhulp en op de naleving van de daarvoor geldende wet- en regelgeving door jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen. De IGJ houdt daarnaast toezicht op onderdelen van de jeugdhulp die onder verantwoordelijkheid van gemeenten vallen, waaronder jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod. De IGJ heeft geen toezichtbevoegdheden in het buitenland. https://www.igj.nl/

Jeugdhulpaanbieder:
Een naar Nederlands recht opgerichte natuurlijke persoon of rechtspersoon die in Nederland gevestigd is en die, als bedoeld in de Jeugdwet, jeugdhulp verleent of doet verlenen en daarvoor verantwoordelijk is tegenover de Verwijzer, waaronder begrepen jeugdhulp in het kader van het Buitenlands Zorgaanbod. Onder deze definitie vallen uitsluitend aanbieders die in Nederland gevestigd zijn en vanuit Nederland verantwoordelijk zijn voor de organisatie en uitvoering van de jeugdhulp.

Jeugdige:
De persoon die op grond van artikel 1.1 van de Jeugdwet als Jeugdige wordt aangemerkt en voor wie jeugdhulp wordt ingezet, ongeacht of deze persoon minderjarig of meerderjarig is, voor zover de Jeugdwet de inzet of voortzetting van jeugdhulp mogelijk maakt.

Kwaliteitsnormen:
Het geheel aan:

(i) wettelijke kwaliteitseisen uit de Jeugdwet en daarop gebaseerde regelgeving, waaronder mede begrepen de voor de betrokken beroepsgroepen geldende professionele standaarden (zoals beroepscodes en richtlijnen) en

(ii) aanvullende, in dit afsprakenkader vastgelegde eisen die specifiek nodig zijn om bij jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod de veiligheid, continuïteit, transparantie en toetsbaarheid van de jeugdhulp te borgen.

Onderaannemer:
Een natuurlijk persoon of rechtspersoon in het buitenland die op basis van een overeenkomst met een Jeugdhulpaanbieder (delen van de) jeugdhulp uitvoert, waarbij de Jeugdhulpaanbieder eindverantwoordelijk blijft voor de kwaliteit, veiligheid en rechtmatigheid van de jeugdhulp.

Platform Jeugdhulp Buitenland:
Een samenwerkingsverband van een aantal Jeugdhulpaanbieders dat gericht is op kennisdeling, kwaliteitsontwikkeling en afstemming over jeugdhulp in het buitenland. Actuele leden van dit platform zijn te vinden op: https://platformjeugdhulpbuitenland.nl/

Verwijzer:
De Gemeente, of een door de gemeente bevoegde instantie, die bepaalt welke jeugdhulp een Jeugdige nodig heeft en deze jeugdhulp inzet, waaronder de in het kader van dit afsprakenkader bedoelde Buitenlands Zorgaanbod. Hieronder valt ook een GI, voor zover deze in het kader van een kinderbeschermings- of jeugdreclasseringsmaatregel beslist over de inzet van jeugdhulp namens en onder verantwoordelijkheid van de Gemeente.

VNG:
Vereniging Nederlandse Gemeenten: https://vng.nl/

Toepassing van begrippen

- Begrippen die in dit afsprakenkader zijn gedefinieerd, worden in de tekst met een hoofdletter geschreven. Indien een gedefinieerd begrip in meervoud wordt gebruikt, heeft dit begrip dezelfde betekenis, tenzij uit de context anders blijkt.
- Waar in dit afsprakenkader wordt gesproken over Jeugdhulpaanbieder, wordt daaronder mede verstaan de Verwijzer bij rechtstreekse contractering door de Gemeente met een Buitenlandse Jeugdhulpaanbieder (variant 4 onder e), met de Gemeente als verantwoordelijke partij.

- Verplichtingen uit dit afsprakenkader over de uitvoering van jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod, kunnen contractueel worden belegd bij een Onderaannemer of Gastgezin (uitvoeringsvariant 2 en 3 onder e). In dat geval kan – waar in dit afsprakenkader over de uitvoering van de jeugdhulp wordt gesproken – in plaats van Jeugdhulpaanbieder ook Onderaannemer en/of Gastgezin worden gelezen. Dit laat onverlet dat de Jeugdhulpaanbieder verantwoordelijk blijft voor de naleving van de Kwaliteitsnormen.
- Waar in dit afsprakenkader wordt verwezen naar begrippen die zijn gedefinieerd in de Jeugdwet, wordt aangesloten bij de betekenis die deze begrippen in die wet hebben.

b) Status afsprakenkader
Dit afsprakenkader is voorlopig vastgesteld door het Platform Jeugdhulp Buitenland. De bij het Platform aangesloten Jeugdhulpaanbieders hebben zich aan de afspraken uit dit kader verbonden en passen deze toe bij het organiseren en uitvoeren van jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod.
Gemeenten kunnen dit afsprakenkader gebruiken als toetsingskader bij besluiten over Buitenlands Zorgaanbod en bij de contractering van Jeugdhulpaanbieders en Buitenlandse Jeugdhulpaanbieders.
Het Platform Jeugdhulp Buitenland blijft in gesprek met de VNG, IGJ, Ca IKA, het ministerie van VWS en andere betrokken partijen over verdere doorontwikkeling en bredere bestuurlijke verankering van het afsprakenkader. Het afsprakenkader wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd.

In februari 2026 is de motie-Moinat (nr. 36800-XVI-56) aangenomen in de Tweede Kamer. De strekking van deze motie is dat jeugdhulp in beginsel plaatsvindt in Nederland, tenzij plaatsing in het buitenland in het belang is van het kind, er geen passend alternatief in Nederland beschikbaar is en de plaatsingsprocedure verloopt via de regels van de Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden en het Afsprakenkader Buitenlands Zorgaanbod Jeugd. De minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport heeft in oktober een brief gestuurd aan alle gemeenten. Daarin verzoekt zij de gemeenten om terughoudend te zijn met het plaatsen van Jeugdigen in het buitenland. Mocht de motie leiden tot relevante nieuwe wetgeving en/of beleid, dan zal het afsprakenkader hierop worden aangepast.

c) Kwaliteitsnormen jeugdhulp als uitgangspunt, plus extra normen
De Jeugdwet stelt de Kwaliteitsnormen die gelden voor jeugdhulp. Deze gelden daarom ook voor het Buitenlands Zorgaanbod. Voor het Buitenlands Zorgaanbod komt daar een aantal extra aandachtsgebieden bij:

- De afstand tussen Buitenlands Zorgaanbod in het buitenland en de Jeugdhulpaanbieder;
- De afstand tussen de in het buitenland verblijvende Jeugdige en de wettelijk vertegenwoordiger(s) c.q. de sociale omgeving;
- De afwijkende wet- en regelgeving in het buitenland;
- De afwijkende cultuur en taal in het buitenland.

Deze Kwaliteitsnormen zijn al op alle onder e genoemde uitvoeringsvarianten van toepassing. De partij die op grond van dit afsprakenkader verantwoordelijk is voor de uitvoering, draagt zorg voor naleving van deze Kwaliteitsnormen

d) Borging kwaliteitsontwikkeling en transparantie van aanbod en gebruik Buitenlands Zorgaanbod
Het Platform Jeugdhulp Buitenland heeft voor het Buitenlands Zorgaanbod een taak rondom de naleving van Kwaliteitsnormen. Jeugdhulpaanbieders die gebruik maken van Buitenlands Zorgaanbod wisselen daartoe regelmatig onderling informatie en ervaringen uit om van elkaar te leren via deelname aan de reguliere bijeenkomsten van het Platform, andere overleggen, conferenties, signalen en dergelijke.

Via een landelijk meldpunt bij het Platform Jeugdhulp Buitenland houden de aangesloten Jeugdhulpaanbieders die gebruik maken van Buitenlands Zorgaanbod, de jeugdhulp in het buitenland en de kwaliteit van de hulp voor Jeugdigen die in het buitenland verblijven in de gaten. Zij stemmen af na de ontvangst van signalen.

Via het Platform wordt relevante wet- en regelgeving van de belangrijkste landen waar het Buitenlands Zorgaanbod plaatsvindt centraal verzameld en Buitenlands Zorgaanbod vergeleken met de Nederlandse wet- en regelgeving om te bepalen of aanvullende afspraken conform Nederlandse wetgeving nodig zijn.

De procedure voor het verkrijgen van goedkeuring wordt geregeld door het nationale recht van het ontvangende land. De nationale procedure en de voorwaarden voor plaatsing verschillen per land. Er kan contact worden opgenomen met de Ca IKA als er vragen zijn over de nationale procedure en voorwaarden voor plaatsing in een bepaald land. De Ca IKA kan de buitenlandse centrale autoriteit daar om vragen.

e) Toepassing van de afspraken op varianten van Buitenlands Zorgaanbod

De in dit kader opgenomen afspraken zijn toe te passen op vier uitvoeringsvarianten van Buitenlands Zorgaanbod:

1. De Verwijzer contracteert een Jeugdhulpaanbieder die zelf deels gevestigd is in het buitenland en derhalve zelf jeugdhulp verleent in het kader van het Buitenlands Zorgaanbod. In dat geval is de Jeugdhulpaanbieder zelf verantwoordelijk voor het uitvoeren van jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod.
2. De Verwijzer contracteert een Jeugdhulpaanbieder die voor de uitvoering van de jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod gebruik maakt van een Onderaannemer. De Onderaannemer neemt bij de uitvoering van de jeugdhulp de Kwaliteitsnormen in acht.
3. De Verwijzer contracteert een Jeugdhulpaanbieder die voor de uitvoering van de jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod rechtstreeks gebruik maakt van een Gastgezin. De Jeugdhulpaanbieder draagt er zorg voor dat het Gastgezin de jeugdhulp uitvoert in overeenstemming met de Kwaliteitsnormen.
4. Een Verwijzer contracteert een Buitenlandse Jeugdhulpaanbieder rechtstreeks, zonder tussenkomst van een Jeugdhulpaanbieder. In dit geval zijn de Kwaliteitsnormen van overeenkomstige toepassing.

De partij die op grond van dit afsprakenkader verantwoordelijk is voor de uitvoering van de jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod draagt zorg voor:

a) de naleving van de Kwaliteitsnormen;
b) het organiseren en uitvoeren van toezicht op de naleving van deze Kwaliteitsnormen;
c) het melden van calamiteiten en geweld overeenkomstig de Jeugdwet;
d) het beëindigen of aanpassen van het traject indien niet (langer) aan de Kwaliteitsnormen wordt voldaan.

Bij de eerste drie varianten is de Jeugdhulpaanbieder (zelf) verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod. Bij de vierde variant ligt deze verantwoordelijkheid bij de Gemeente, waarbij de Verwijzer handelt namens en onder verantwoordelijkheid van de Gemeente.

De Gemeente stelt voorafgaand aan de jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod vast welke van de uitvoeringsvarianten van toepassing is en welke verantwoordelijkheidsverdeling hieruit volgt.

f) Invulling van het toezicht in het buitenland

Door de mogelijk grote afstand tussen de Jeugdhulpaanbieder en het Buitenlands Zorgaanbod vereist naleving van Kwaliteitsnormen extra inspanningen. Toezicht in het kader van dit afsprakenkader ziet op de naleving van de Kwaliteitsnormen, welke voortvloeien uit de Jeugdwet en dit afsprakenkader.
Voor zover het toezicht door een Buitenlandse Toezichthouder niet (volledig) ziet op de naleving van de Kwaliteitsnormen, rust op de partij die op grond van dit afsprakenkader verantwoordelijk is voor de uitvoering van de jeugdhulp de verplichting om aanvullende maatregelen te treffen teneinde de naleving van deze Kwaliteitsnormen te borgen. Het toezicht door een Buitenlandse Toezichthouder heeft betrekking op de naleving van de in het desbetreffende land geldende wet- en regelgeving en kan ondersteunend zijn bij het verkrijgen van inzicht in de kwaliteit en veiligheid van de geboden jeugdhulp, maar ziet niet op de naleving van de Jeugdwet of Kwaliteitsnormen in dit afsprakenkader. De partij die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de jeugdhulp in het kader van het Buitenlands Zorgaanbod is verplicht aan de IGJ te melden welke Buitenlandse Toezichthouder toezicht houdt op het betreffende zorgaanbod en op welke wijze het toezicht is ingericht. Indien er zorgen zijn over de kwaliteit van de zorg in het buitenland kan de IGJ contact opnemen met de Buitenlandse Toezichthouder teneinde informatie te verkrijgen of afstemming te bevorderen. Het aantal landen voor Buitenlands Zorgaanbod is beperkt tot de landen van de Europese Economische Ruimte (EER).

g) De gemeente contracteert rechtstreeks een Buitenlandse Jeugdhulpaanbieder

Het kan zo zijn dat een Verwijzer rechtstreeks bij een Buitenlandse Jeugdhulpaanbieder jeugdhulp inkoopt, bijvoorbeeld om redenen van beschikbaarheid of tijdelijk verblijf in het buitenland om pedagogische redenen, zoals genoemd als variant vier onder e. In tegenstelling tot de eerste drie varianten zoals genoemd onder e, is

de Verwijzer in dat geval rechtstreeks verantwoordelijk voor het toepassen van de afspraken en waarborgen dat de Kwaliteitsnormen worden nageleefd. Dit betekent ook dat de Verwijzer zich voorafgaand aan een plaatsing dient te vergewissen dat er een Buitenlandse Toezichthouder is die toezicht houdt op het Buitenlandse Zorgaanbod. Deze informeert de IGJ voorafgaand aan de start (of bij wijziging) van de jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod over land/locatie en de bevoegde toezichthouder. Daarnaast geldt het aanvullende vereiste dat er een regisseur (bijvoorbeeld het wijkteam of Jeugdhulpaanbieder) wordt aangewezen die de afspraken als zijnde Jeugdhulpaanbieder in acht neemt.

h) Indeling afsprakenkader
Bij de afspraken is de volgende indeling gehanteerd:

- Afspraken van algemene aard (kennis en toepassing van wet- en regelgeving van het betreffende land; communicatie tussen de Jeugdhulpaanbieders en de lokale overheid in het buitenland en dergelijke)
- Afspraken die betrekking hebben op het Buitenlands Zorgaanbod en de organisatie daaromheen (locatie, gebouw, personeel, communicatie en dergelijke)
- Afspraken die betrekking hebben op het hulpverleningstraject van een individuele Jeugdige (selectie, voorbereiding, invulling Hulpverleningsplan, communicatie Jeugdige-ouders, nazorg en dergelijke)

Uitgangspunten
De Nederlandse wet- en regelgeving, met name de Jeugdwet, vormt de basis voor de Kwaliteitsnormen voor het Buitenlands Zorgaanbod. Uitgangspunt is dat de vereisten vanuit de Nederlandse wetgeving in dezelfde mate van toepassing zijn op het Buitenlands Zorgaanbod.

Voor het Buitenlands Zorgaanbod komen er bovendien extra normen bij. Onderstaand overzicht richt zich specifiek op die extra Kwaliteitsnormen en zijn aanvullend op de wettelijke vereisten. Toezicht op de naleving van de lokale wet- en regelgeving wordt uitgevoerd door de Buitenlandse Toezichthouder. Deze zal niet toetsen aan Nederlandse wet- en regelgeving. Er vindt over het algemeen weinig proactief toezicht plaats op de kwaliteit van de zorg in het buitenland door Buitenlandse Toezichthouders. Dit laat onverlet dat de partij die op grond van dit afsprakenkader verantwoordelijk is voor de uitvoering van de jeugdhulp zorg draagt voor de naleving van de Kwaliteitsnormen.

1. Algemeen

1.1. Uitgangspunt is dat Jeugdigen zoveel mogelijk passende hulp in Nederland ontvangen. Buitenlands Zorgaanbod wordt uitsluitend overwogen wanneer dit in het belang van de Jeugdige is en een passend alternatief in Nederland ontbreekt.

1.2. Buitenlands Zorgaanbod vindt uitsluitend plaats binnen de Europese Economische Ruimte (EER). Partijen spreken af geen Jeugdigen te plaatsen in zorgaanbod buiten de EER. Deze afspraak is gebaseerd op de mogelijkheden voor toezicht, monitoring, samenwerking en regie binnen de EER en de relatief beperkte afstand tot Nederland.

1.3. Voor iedere vorm van Buitenlands Zorgaanbod geldt dat één partij verantwoordelijk is voor de kwaliteit en veiligheid van de jeugdhulp, het toezicht daarop, het melden van calamiteiten en geweld en het tijdig aanpassen of beëindigen van de jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod indien niet aan de Kwaliteitsnormen wordt voldaan.

1.4. Deze verantwoordelijke partij is de Jeugdhulpaanbieder (bij uitvoeringsvarianten 1 t/m 3 onder e) of de Gemeente (bij uitvoeringsvariant 4 onder e).

1.5. Jeugdhulpaanbieders die zich aansluiten bij het Platform Jeugdhulp Buitenland voldoen in beginsel aan de Kwaliteitsnormen. Wanneer een Jeugdhulpaanbieder zich niet aansluit bij het Platform Jeugdhulp

Buitenland maar er wel sprake is van jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod, dan is het aan de Gemeente om (de naleving van) de Kwaliteitsnormen te borgen.

1.6. Het is aan de Jeugdhulpaanbieder om nadere invulling te geven aan het borgen van de Kwaliteitsnormen in de praktijk, bijvoorbeeld via interne of externe toetsing, certificering of audits, waarbij gekeken wordt of de werkwijze van de Jeugdhulpaanbieder voldoet aan het onderhavige afsprakenkader.

1.7. De Jeugdhulpaanbieder draagt er zorg voor dat, naast de toestemming vanuit de centrale overheid, de jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod ook bij de lokale overheid bekend is.

1.8. De Jeugdhulpaanbieder stelt vast dat de verblijfplaats van de Jeugdige in het buitenland een land is binnen de Europese Economische Ruimte (EER).

1.9. Als een Jeugdhulpverlener signalen en/of informatie heeft dat (mogelijk) sprake is van onveiligheid, misstanden of andere omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat niet aan de Kwaliteitsnormen wordt voldaan, die tot de conclusie (kunnen) leiden dat jeugdhulp niet langer verantwoord is of die anderszins aanleiding geven tot ingrijpen of verhoogde alertheid, deelt de Jeugdhulpaanbieder deze signalen met het Platform Jeugdhulp Buitenland.

2. Kwaliteit van zorg Buitenlands Zorgaanbod

2.1. De Jeugdhulpaanbieder stelt voorafgaand aan de start van de jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod vast dat het zorgaanbod voldoet aan de Kwaliteitsnormen. De Jeugdhulpaanbieder beoordeelt in ieder geval de veiligheid, huisvesting en leefomstandigheden van de Jeugdige, alsmede de aanwezigheid van een adequate inrichting van toezicht in het land waar de jeugdhulp wordt geboden. Deze beoordeling wordt aantoonbaar uitgevoerd en is schriftelijk vastgelegd.

2.2. De Jeugdhulpaanbieder stelt vast dat de huisvesting voldoet aan lokale brandveiligheid- en bouwkundige eisen. Wanneer de wet- en regelgeving op dit terrein in vergelijking met de in Nederland geldende wet- en regelgeving nadelig zijn voor de Jeugdige, diens veiligheid of diens positie of leefomstandigheden moet dit als contra-indicatie voor plaatsing in het desbetreffende land aantoonbaar zijn afgewogen.

2.3. De Jeugdhulpaanbieder draagt zorg voor structureel toezicht en monitoring gedurende de jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod. Dit omvat in ieder geval periodieke rapportages over de voortgang, veiligheid en kwaliteit van de jeugdhulp, alsmede evaluaties op vooraf vastgestelde momenten.

2.4. De Jeugdhulpaanbieder toetst minimaal jaarlijks of de kwaliteit, veiligheid en leefomstandigheden in het kader van het Buitenlands Zorgaanbod voldoen aan onderhavige Kwaliteitsnormen en vaker indien signalen daartoe aanleiding geven. De frequentie is zodanig dat tijdig kan worden ingegrepen als blijkt dat niet aan deze Kwaliteitsnormen wordt voldaan.

2.5. De partij die op grond van dit afsprakenkader verantwoordelijk is voor de uitvoering van de jeugdhulp draagt zorg voor een structurele inrichting van toezicht en monitoring gedurende het traject. Dit houdt in dat:

- periodiek wordt gerapporteerd over de voortgang, veiligheid en kwaliteit van de jeugdhulp;
- op vooraf vastgestelde momenten evaluaties plaatsvinden van het traject;
- structurele contactmomenten plaatsvinden met de Jeugdige en diens wettelijk vertegenwoordiger(s);
- de Jeugdige in staat wordt gesteld om op vaste momenten vertrouwelijk contact te hebben met een onafhankelijke derde, waaronder een vertrouwenspersoon;
- duidelijke escalatieafspraken zijn vastgelegd en worden toegepast bij signalen van onveiligheid, misstanden of onvoldoende kwaliteit van de jeugdhulp.

2.6. De inrichting van toezicht en monitoring is aantoonbaar vastgelegd en sluit aan bij de verplichtingen uit de Jeugdwet.

2.7. De Jeugdhulpaanbieder is op de hoogte van alle voor de Jeugdige relevante wet- en regelgeving ter plaatse. De Jeugdhulpaanbieder heeft in beeld of er sprake is van wet- en regelgeving die de Jeugdige minder rechten en zekerheden biedt dan de Nederlandse wet- en regelgeving, wat betreft veiligheid, positie of leefomstandigheden. Indien dit het geval is, heeft de Jeugdhulpaanbieder maatregelen genomen om deze verschillen weg te nemen dan wel te ondervangen. Als de wet- en regelgeving, vergeleken met de Nederlandse wet- en regelgeving, nadelig is voor de Jeugdige, dan heeft de Jeugdhulpaanbieder dit als contra-indicatie voor plaatsing in het desbetreffende land aantoonbaar afgewogen. De Jeugdhulpaanbieder heeft de Buitenlandse Toezichthouder gemeld ter registratie bij de IGJ.

2.8. De Jeugdhulpaanbieder zet alleen Begeleiders in die de Nederlandse en/of een andere gemeenschappelijke taal in voldoende mate beheersen in woord en geschrift om hun begeleidende werkzaamheden naar behoren uit te kunnen voeren. De Begeleiders zijn inhoudelijk toegerust om de begeleiding te kunnen bieden.

2.9. De Jeugdhulpaanbieder zorgt voor een protocol voor vermissing of weglopen van een Jeugdige en drank en/of drugsgebruik gedurende het Buitenlandse Zorgaanbod. In het protocol dan wel het Hulpverleningsplan van de Jeugdige is ook opgenomen met wie in geval van calamiteit of geweld contact moet worden opgenomen (lokale overheid, politie, brandweer, cliënten/ouders en dergelijke). De Jeugdhulpaanbieder zorgt ervoor dat het protocol bij Begeleider, Onderaannemer, en/of Gastgezin bekend is.

2.10. De Jeugdhulpaanbieder zorgt ervoor dat de protocollen zoals bedoeld in 2.9 is vertaald in de taal van het land waar de zorg wordt geboden. De Jeugdhulpaanbieder zorgt ervoor dat het vertaalde protocol incidentafhandeling waar nodig wordt gedeeld met lokale autoriteiten.

2.11. De Jeugdhulpaanbieder zorgt ervoor dat calamiteiten en geweld (als gedefinieerd in artikel 1.1 Jeugdwet) gedurende de jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod in het buitenland, conform artikel 4.1.8. Jeugdwet, onverwijld worden gemeld aan de IGJ conform de ‘Leidraad Meldingen Jeugd’.

2.12. De Jeugdhulpaanbieder stelt vast en - voor zover dit diens wettelijke verantwoordelijkheid is - zorgt ervoor dat de Jeugdige toereikend verzekerd is tijdens het verblijf in het buitenland en tijdens de heen- en terugreis.

2.13. De locatie waar de Jeugdige verblijft moet te allen tijde per telefoon en/of internet bereikbaar zijn voor de Jeugdhulpaanbieder, Verwijzer en de wettelijk vertegenwoordiger(s).

2.14. De partij die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de jeugdhulp draagt zorg voor duidelijke escalatieafspraken bij signalen van onveiligheid, misstanden of onvoldoende kwaliteit van de jeugdhulp. Deze afspraken voorzien in tijdig ingrijpen en, indien nodig, aanpassing of beëindiging van de jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod.

3. Uitvoering jeugdhulp door Onderaannemer en/of Gastgezin

3.1. De Jeugdhulpaanbieder die gebruik wenst te maken van een Onderaannemer en/of Gastgezin in het kader van het Buitenlands Zorgaanbod sluit een overeenkomst met deze partij, vóórdat gebruik wordt gemaakt van diens aanbod. In deze overeenkomst is tenminste bepaald dat het Buitenlands Zorgaanbod dat door Onderaannemer en/of Gastgezin wordt uitgevoerd voldoet aan de Kwaliteitsnormen.

3.2. Bij het aangaan van een overeenkomst dient de Jeugdhulpaanbieder te beoordelen of de Onderaannemer en/of het Gastgezin aan de Kwaliteitsnormen voldoet, alvorens een overeenkomst wordt gesloten. Deze beoordeling dient schriftelijk te worden vastgelegd.

3.3. De Jeugdhulpaanbieder toetst periodiek of de door Onderaannemer en/of Gastgezin geleverde kwaliteit, veiligheid en leefomstandigheden in het kader van de het Buitenlands Zorgaanbod voldoen aan onderhavige Kwaliteitsnormen. De frequentie is zodanig dat tijdig kan worden ingegrepen als blijkt dat niet aan deze Kwaliteitsnormen wordt voldaan

3.4. Indien voor de uitvoering van het Buitenlands Zorgaanbod gebruik wordt gemaakt van een Onderaannemer, is de Jeugdhulpaanbieder verantwoordelijk voor de screening van de Onderaannemer.

3.5. Indien voor de uitvoering van het Buitenlands Zorgaanbod gebruik wordt gemaakt van een Gastgezin, is de Jeugdhulpaanbieder verantwoordelijk voor de screening van het Gastgezin.

3.6. De Jeugdhulpaanbieder draagt zorg voor een tenminste jaarlijkse evaluatie met de Onderaannemer en/of het Gastgezin en doet hiervan schriftelijk verslag.

3.7. Personen binnen het Gastgezin en/of (personen werkzaam voor) Onderaannemer van 12 jaar of ouder die betrokken zijn bij de uitvoering van de jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod, dienen voordat de jeugdhulp aanvangt een Verklaring Omtrent het Gedrag of vergelijkbaar buitenlands document beschikbaar te stellen, niet ouder dan drie maanden.

3.8. De Jeugdhulpaanbieder kan voorts te allen tijde van Onderaannemer en/of Gastgezin verlangen dat een recente Verklaring Omtrent het Gedrag of vergelijkbaar buitenlands document wordt aangeleverd. Dit document is niet ouder dan drie maanden.

4. Europese wetgeving Verordening Brussel II-ter en het Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996

4.1. Indien Buitenlands Zorgaanbod wordt overwogen waarbij een Jeugdige jonger dan 18 jaar in een andere staat zal verblijven in een pleeggezin of voorziening (instelling), dan is op de grensoverschrijdende plaatsing internationale regelgeving van toepassing. Binnen de Europese Unie geldt de Verordening Brussel II ter. Voor plaatsingen naar (of vanuit) staten buiten de EU is het Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996 (HKBV 1996) van toepassing, voor zover het betreffende land verdragsstaat is.

4.2. Artikel 82 van Brussel II ter en artikel 33 van het HKBV 1996 bepalen dat een plaatsing pas kan plaatsvinden nadat de bevoegde autoriteiten van de ontvangende staat voorafgaand hebben ingestemd. De communicatie en afstemming daarover loopt via de centrale autoriteiten. In Nederland is dat de Ca IKA.

4.3. De plaatsing wordt (via) de Ca IKA aan de buitenlandse centrale autoriteit voorgelegd. De Verwijzer is formeel verantwoordelijk voor het (doen) indienen van de aanvraag en draagt er zorg voor dat de aanvraag volledig is (eventueel via een gemandateerde partij). De plaatsing mag pas starten nadat de instemming van de ontvangende staat is verkregen.

4.4. Voor Brussel II ter geldt dat de ontvangende staat in beginsel binnen drie maanden beslist. Het HKBV 1996 kent geen vaste beslistermijn. Plaatsingen in het kader van jeugdreclassering kennen een afwijkend juridisch kader en verlopen niet via de Ca IKA; Er is geen beleidskader voor deze plaatsingen beschikbaar.

5. Hulpverleningstraject van een individuele Jeugdige

5.1. De Jeugdhulpverlener biedt een Jeugdige jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod op grond van specifieke indicaties dat tijdelijk verblijf in het buitenland vanuit de Jeugdige gezien een noodzakelijk traject is met een gerede kans van slagen. Hierbij hanteert de Jeugdhulpaanbieder duidelijke contra-indicaties waarom een Jeugdige een soortgelijk traject niet in Nederland zou kunnen doorlopen en legt dit schriftelijk vast. Ook bepaalt de Jeugdhulpaanbieder de periode waarin het verblijf in het buitenland passend is.

5.2. Voorafgaand aan het Buitenlands Zorgaanbod dient de Jeugdhulpaanbieder een risicotaxatie te maken. Hierin zijn in ieder geval de thema's agressiviteit, (seksueel) grensoverschrijdend gedrag en drugsproblematiek opgenomen.

5.3. De Jeugdhulpverlener zorgt ervoor dat, voordat tot de uitvoering van het Buitenlands Zorgaanbod wordt overgegaan, aantoonbaar is dat de Jeugdige gemotiveerd is voor begeleiding in het buitenland en dat er een realistische slagingskans is van het traject.

5.4. De Jeugdhulpaanbieder is conform artikel 3.5 verantwoordelijk voor matching van de Jeugdige met het Gastgezin. In het dossier van de Jeugdige wordt vastgelegd hoe de match tot stand is gekomen en wat de afwegingen waren.

5.5. Doelen, frequentie van begeleiding en duur van de jeugdhulp, inclusief het voor- en na-traject, worden vooraf door de Jeugdhulpaanbieder geformuleerd. In het Hulpverleningsplan worden de afspraken die voor de Jeugdige en de Jeugdhulpaanbieder gelden in het kader van het Buitenlands Zorgaanbod opgenomen. Hierbij worden ten minste de punten zoals beschreven onder 5.9 opgenomen.

5.6. De Jeugdhulpaanbieder biedt gelegenheid tot het volgen van onderwijs in de Nederlandse taal conform Nederlandse wet- en regelgeving, tenzij de Jeugdige een vrijstelling van onderwijs is verleend. Onderwijs start zo spoedig mogelijk na de start van het verblijf in het buitenland. In het geval van vrijstelling wordt gezorgd voor dagbesteding. Het volgen van onderwijs is voorafgaand aan het verblijf verzekerd. Als gedurende de periode in het buitenland de gelegenheid tot het volgen van regulier onderwijs door omstandigheden - anders dan door de gedraging van de Jeugdige zelf - wegvalt, dan zorgt de Jeugdhulpaanbieder ervoor dat de Jeugdige nooit langer dan één week van Nederlandstalig onderwijs verstoken blijft. Voor zover de Jeugdhulpaanbieder gebruikt maakt van een Onderaannemer en/of Gastgezin, kan deze verplichting in de overeenkomst tussen Jeugdhulpaanbieder en Onderaannemer en/of Gastgezin aan Onderaannemer en/of Gastgezin worden opgelegd. Valt Nederlandstalig onderwijs langer dan één week weg of dreigt dit risico dan dient de Jeugdhulpaanbieder af te wegen of en zo ja onder welke voorwaarden de jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod kan worden voortgezet.

5.7. De Jeugdhulpaanbieder verzekert zich ervan dat wanneer er tijdens de jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod sprake is van arbeid, dagbesteding en/of andere werkzaamheden of stageactiviteiten door de Jeugdige dat de in Nederland voor deze activiteiten geldende wet- en regelgeving niet wordt overtreden, ongeacht de in het land zelf geldende wet- en regelgeving.

5.8. De Jeugdhulpaanbieder draagt zorg voor een passende invulling van de vrije tijd van de Jeugdige. Als gedurende het traject met tijdelijk verblijf in het buitenland deze invulling door omstandigheden - anders dan door de gedraging van de Jeugdige zelf - niet kan worden geboden of dreigt niet meer te kunnen worden geboden, dan dient de jeugdhulp te worden afgebroken.

5.9. De Jeugdhulpaanbieder maakt met de Jeugdige tenminste afspraken over:

- Privacy: o.a. persoonlijke levenssfeer, veilige communicatie en informatieoverdracht (conform AVG).
- Contactmogelijkheden met voor de Jeugdige belangrijke personen zoals ouders, wettelijke vertegenwoordigers, hulpverleners, Verwijzer(s), vertrouwenspersonen en eventuele andere belangrijke personen;

- Gebruik en beheer van medicatie;
- Roken;
- Alcohol en drugs;
- Geloofsbeleving;
- Grensoverschrijdend gedrag (fysiek, psychisch en/of seksueel):
    - Wat gebeurt er wanneer er sprake is van ernstig grensoverschrijdend gedrag door de Jeugdige;
    - Wat kan een Jeugdige doen wanneer hij/zij slachtoffer is van ernstig grensoverschrijdend gedrag;
- School/onderwijs, dagbesteding, werkzaamheden en vrije tijd.

Deze afspraken zijn bekend bij alle betrokkenen waaronder in ieder geval de Jeugdige zelf, de wettelijk vertegenwoordiger(s), de Begeleiders en – indien van toepassing – Onderaannemer en/of Gastgezin. Deze afspraken worden vastgelegd in het Hulpverleningsplan. De afspraken zijn in lijn met de Richtlijn Jeugdhulp met verblijf van het Nederlands Jeugd Instituut.

5.10. De Jeugdhulpaanbieder draagt er zorg voor dat gedurende de jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod structureel rechtstreeks en vertrouwelijk contact plaatsvindt met de Jeugdige. Dit contact vindt ten minste deels één-op-één plaats, buiten aanwezigheid van de Buitenlandse Jeugdhulpaanbieder, Onderaannemer, Gastgezinsleden of andere direct betrokkenen. Tijdens deze gesprekken wordt op vaste momenten aandacht besteed aan de ervaren veiligheid, het welbevinden, de kwaliteit van de zorg en de voortgang van het traject.

5.11. De Jeugdhulpverlener draagt er zorg voor dat, conform de Jeugdwet, de wettelijk vertegenwoordiger(s) van de Jeugdige worden betrokken bij de jeugdhulp en dat met hen contact wordt onderhouden gedurende het traject.

5.12. De Jeugdige moet te allen tijde per telefoon en/of internet de Jeugdhulpaanbieder, diens Begeleider of diens ouders/voogd of vertrouwenspersoon kunnen bereiken.

5.13. De Jeugdhulpaanbieder maakt afspraken met de personen belast met de wettelijk vertegenwoordiger(s) over de wijze en frequentie waarmee ze contact kunnen houden met de Jeugdige in het buitenland, bezoeken aan de Jeugdige en de wijze waarop zij betrokken worden bij de hulp.

5.14. De Jeugdhulpaanbieder draagt er zorg voor dat de Jeugdige:

a) actief en begrijpelijk wordt geïnformeerd over zijn/haar rechten, waaronder de mogelijkheid tot het indienen van klachten en het contact met een vertrouwenspersoon;
b) daadwerkelijk en zonder beïnvloeding toegang heeft tot deze voorzieningen;
c) op vaste momenten gelegenheid heeft om in vertrouwelijkheid te spreken met een onafhankelijke partij.

5.15. Een Jeugdige ontvangt in principe slechts één keer jeugdhulp in het kader van het Buitenlands Zorgaanbod. Bij het besluit tot een hernieuwd verblijf in het buitenland van dezelfde Jeugdige wordt het verloop en effect van het eerdere traject in het buitenland meegewogen door de Jeugdhulpaanbieder.

5.16. Op het moment dat een Jeugdige niet langer gemotiveerd is voor jeugdhulp in het kader van Buitenlands Zorgaanbod dan moet de Jeugdige te allen tijde terug kunnen keren naar Nederland.

5.17. Als de Jeugdige terugkeert uit het buitenland dan draagt de Jeugdhulpaanbieder zorg voor aansluitende hulpverlening en nazorg. De hulpverlening en nazorg zijn voorafgaand aan terugkeer naar Nederland in het Hulpverleningsplan beschreven en tijdig door de Jeugdhulpaanbieder georganiseerd.